

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (osmo vijeće)

22. prosinca 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 2003/96/EZ – Oporezivanje energenata i električne energije – Članak 5. četvrta alineja – Diferencirane stope trošarina ovisno o poslovnoj ili neposlovnoj upotrebi tih proizvoda – Fakultativna porezna oslobođenja i smanjenja – Podnošenje fakultativnog zahtjeva za smanjenje poreza nakon isteka roka predviđenog u tu svrhu, ali prije isteka roka za utvrđivanje predmetne porezne obveze – Načelo pravne sigurnosti – Načelo djelotvornosti – Načelo proporcionalnosti”

U predmetu C-553/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesfinanzhof (Savezni finansijski sud, Njemačka), odlukom od 8. lipnja 2021., koju je Sud zaprimio 8. rujna 2021., u postupku

Hauptzollamt Hamburg

protiv

Shell Deutschland Oil GmbH,

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: N. Piçarra (izvjestitelj), u svojstvu predsjednika vijeća, N. Jääskinen i M. Gavalec, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Hauptzollamt Hamburg, C. Schaade, u svojstvu agenta,
- za Shell Deutschland Oil GmbH, J. Dengler, L. Freiherr von Rummel i R. Stein, *Rechtsanwälte*,
- za Europsku komisiju, A. Armenia i R. Pethke, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje načela proporcionalnosti, kao općeg načela prava Unije, u vezi s člankom 5. četvrtom alinejom Direktive Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL 2003., L 283, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 9., svezak 2., str. 75. i ispravak SL 2019., L 33, str. 37.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Hauptzollamta Hamburg (Glavni carinski ured u Hamburgu, Njemačka) (u dalnjem tekstu: carinski ured) i društva Shell Deutschland Oil GmbH (u dalnjem tekstu: društvo Shell) u vezi s odbijanjem carinskog ureda da to društvo osloboди od poreza na energiju za energente koje to društvo koristi kao gorivo u poslovne svrhe.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 U uvodnim izjavama 3., 17. i 21. Direktive 2003/96 navodi se:
  - „(3) Pravilno funkcioniranje unutarnjega tržišta i ostvarivanje ciljeva ostalih politika Zajednice zahtijeva da se na razini Zajednice utvrde najniže razine oporezivanja većine energenata, uključujući električnu energiju, prirodni plin i ugljen.
[...]
  - (17) Potrebno je utvrditi različite najniže stope oporezivanja Zajednice u skladu s korištenjem energenata i električne energije.
[...]
  - (21) Za potrebe oporezivanja može se različito tretirati korištenje energenata i električne energije za poslovne i neposlovne potrebe.”
- 4 Člankom 5. te direktive propisuje se:

„Pod uvjetom da poštuju najniže razine oporezivanja koje su propisane ovom Direktivom i ako su usklađene s pravom Zajednice, države članice mogu uz poreznu kontrolu primjenjivati diferencirane stope poreza u sljedećim slučajevima:

[...]

– između korištenja u poslovne i neposlovne svrhe, za energente i električnu energiju, kako je navedeno u člancima 9. i 10.”

5 U skladu s člankom 6. navedene direktive:

„Države članice mogu slobodno odobravati oslobođenje od poreza ili snižene razine oporezivanja, kako je propisano ovom Direktivom:

[...]

(c) povratom cijelog ili dijela naplaćenih poreza.”

Njemačko pravo

6 Člankom 54. stavkom 1. Energiesteuergesetza (Zakon o porezu na energiju) od 15. srpnja 2006. (BGBl. 2006. I, str. 1534.), u verziji koja se primjenjuje na glavni postupak (u dalnjem tekstu: EnergieStG), propisuje se:

„Oslobođenje od poreza odobrava se na zahtjev za energente koji su dokazano oporezovani u skladu s člankom 2. stavkom 3. prvom rečenicom točkama 1. i 3. do 5. i koje je poduzeće iz proizvodnog sektora, u smislu članka 2. točke 3. Stromsteuergesetza (Zakon o porezu na električnu energiju) od 24. ožujka 1999. (BGBl 1999. I, str. 378.) [...] koristilo kao gorivo u poslovne svrhe ili koji su se koristili u postrojenjima koja uživaju povlašteni režim, u smislu članka 3. Međutim, oslobođenje od poreza za energente korištene za proizvodnju toplinske energije odobrava se samo ako je proizvedenu toplinsku energiju dokazano koristilo poduzeće iz proizvodnog sektora [...]”

7 Člankom 100. Verordnung zur Durchführung des Energiesteuergesetzes (Uredba o provedbi Zakona o porezu na energiju) od 31. srpnja 2006. (BGBl. 2006. I, str. 1753., u dalnjem tekstu: EnergieStV), naslovanim „Oslobođenje od poreza za poduzeća”, stavkom 1. propisuje se:

„Zahtjev za oslobođenje od poreza u skladu s člankom 54. EnergieStG-a podnosi se [carinskom uredu] nadležnom za podnositelja zahtjeva prijavom u skladu sa službeno propisanim obrascem za sve energente korištene tijekom obračunskog razdoblja. Podnositelj zahtjeva u prijavi mora navesti sve podatke potrebne za utvrđivanje poreznog oslobođenja i sam izračunati porezno oslobođenje. Oslobođenje od poreza odobrava se samo ako se zahtjev [carinskom uredu] podnese najkasnije do 31. prosinca godine koja slijedi nakon kalendarske godine tijekom koje su energenti korišteni.”

8 Članak 169. Abgabenordnunga (Porezni zakonik), naslovjen „Rok za utvrđivanje porezne obveze”, glasi:

„(1) Utvrđivanje porezne obveze i njezino ukidanje ili izmjena više nisu dopušteni nakon isteka roka za utvrđivanje porezne obveze. [...]

(2) Rok za utvrđivanje porezne obveze iznosi:

1. godinu dana za trošarine i povrat trošarina,

[...]"

9 U skladu s člankom 170. tog zakonika, rok za utvrđivanje porezne obveze započinje istekom kalendarske godine u kojoj je ta porezna obveza nastala.

- 10 Članak 171. navedenog zakonika, naslovljen „Produljenje roka”, u stavku 4. određuje da, ako porezni nadzor počne prije isteka roka za utvrđenje poreznih obveza na koje se odnosi taj porezni nadzor, taj rok ne ističe prije nego što su porezna rješenja koja se donose na temelju poreznog nadzora postala konačna, što ne utječe na produljenje tog roka prema drugim propisima.

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 11 Društvo Shell je carinskom uredu putem službenog obrasca predviđenog u tu svrhu podnijelo zahtjev za oslobođenje od poreza na temelju članka 54. stavka 1. EnergieStG-a za energente koje je koristilo u poslovne svrhe u razdoblju od kolovoza do studenoga 2010., u obliku djelomičnog povrata naplaćenog poreza, kako je predviđeno člankom 6. točkom (c) Direktive 2003/96.
- 12 Nesporno je da su za to razdoblje bili ispunjeni svi uvjeti da bi se društvu Shell na temelju članka 54. stavka 1. EnergieStG-a moglo odobriti takvo smanjenje poreza, osim uvjeta podnošenja zahtjeva u tu svrhu u roku određenom u članku 100. EnergieStV-a, pri čemu je taj zahtjev carinski ured zaprimio u svibnju 2012. Također je nesporno da je tijekom 2011. godine nad tim društvom proveden porezni nadzor koji se odnosio na 2010. godinu.
- 13 Dana 13. kolovoza 2012. carinski ured odbio je zahtjev društva Shell te 27. veljače 2015. prigovor protiv te odluke o odbijanju, uz obrazloženje da to društvo nije podnijelo zahtjev za smanjenje poreza u roku utvrđenom u članku 100. stavku 1. EnergieStV-a.
- 14 Presudom od 1. veljače 2019. Finanzgericht Hamburg (Financijski sud u Hamburgu, Njemačka) prihvatio je tužbu koju je podnijelo društvo Shell, utvrdivši da je prethodno navedena odredba poštovana s obzirom na okolnosti konkretnog slučaja i da je, u svakom slučaju, s obzirom na pravo Unije, osobito načelo proporcionalnosti, carinski ured trebao prihvati zahtjev društva Shell.
- 15 Carinski ured zatim je protiv te presude podnio reviziju Bundesfinanzhofu (Savezni financijski sud, Njemačka), sudu koji je uputio zahtjev.
- 16 Taj sud navodi da rješenje spora u glavnom postupku ovisi o tome je li, kada zahtjev za smanjenje poreza podnesen na temelju članka 54. stavka 1. EnergieStG-a – odredbe koja se temelji na članku 5. četvrtoj alineji Direktive 2003/96 – pristigne carinskom uredu nakon isteka roka za podnošenje takvog zahtjeva, ali u roku za utvrđivanje porezne obveze koji je produžen zbog poreznog nadzora započetog nad podnositeljem zahtjeva, u skladu s člankom 171. stavkom 4. Poreznog zakonika, pravo podnositelja zahtjeva na to smanjenje poreza isključeno na temelju članka 100. stavka 1. EnergieStV-a ili se načelo proporcionalnosti, kao opće načelo prava Unije, protivi tomu da nadležna nacionalna tijela odbiju takvo pravo samo zbog činjenice nepoštovanja prvonavedenog roka.
- 17 Navedeni sud ističe da, u trenutku kada je u svibnju 2012. zahtjev za smanjenje poreza zaprimljen u carinskom uredu, rok za utvrđivanje porezne obveze još nije bio istekao zbog poreznog nadzora nad društvom Shell koji se provodio tijekom 2011. godine. Podsjeća na to da je riječ o prekluzivnom roku koji služi pravnoj sigurnosti i stabilnosti prava, kao što je to Sud već utvrdio.
- 18 Osim toga, sud koji je uputio zahtjev ističe, s jedne strane, da je prema sudskej praksi Suda koja proizlazi iz presuda od 2. lipnja 2016., Polihim-SS (C-355/14, EU:C:2016:403) i od 7. studenoga 2019., Petrotel-Lukoil (C-68/18, EU:C:2019:933) protivno pravu Unije, a osobito načelu proporcionalnosti, to da se povreda formalnih zahtjeva predviđenih nacionalnim pravom

sankcionira na način da se odbije porezna olakšica predviđena Direktivom 2003/96 i, s druge strane, da prema njegovoj vlastitoj sudskoj praksi zahtjev za oslobođenje od poreza na energiju nije „materijalnopravni nego samo formalni uvjet prava na oslobođenje od poreza”. Prema mišljenju navedenog suda to bi moglo ići u prilog shvaćanju da zakašnjelo podnošenje zahtjeva nije protivno oporezivanju energenta prema njihovoj stvarnoj uporabi, u ovom slučaju kao goriva u poslovne svrhe. U takvom slučaju taj sud sklon je smatrati da, sve dok rok za utvrđivanje porezne obveze iz članka 169. Poreznog zakonika ne istekne, nadležno tijelo ne može odbiti pravo na oslobođenje ili smanjenje poreza na energiju ako su ispunjeni materijalni uvjeti predviđeni u tu svrhu.

- 19 Međutim, sud koji je uputio zahtjev pita se primjenjuje li se navedena sudska praksa, koja se odnosi na obvezna porezna oslobođenja predviđena Direktivom 2003/96, i na neobvezna porezna oslobođenja predviđena tom direktivom, koja su predmet glavnog postupka.
- 20 U tim okolnostima Bundesfinanzhof (Savezni finansijski sud) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Primjenjuje li se načelo proporcionalnosti [kao opće načelo] prava Unije i na fakultativno smanjenje poreza u skladu s člankom 5. [četvrtom alinejom] Direktive [2003/96] s posljedicom da država članica ne smije uskratiti smanjenje poreza nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva predviđenog svojim pravom ako u trenutku u kojem je nadležno tijelo zaprimilo zahtjev još nije nastupila zastara za utvrđivanje porezne obveze?”

O prethodnom pitanju

- 21 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li načelo djelotvornosti i načelo proporcionalnosti, kao opća načela prava Unije, tumačiti na način da im se, u okviru provedbe odredbe poput one iz članka 5. četvrte alineje Direktive 2003/96, kojom se državama članicama dopušta da pod određenim uvjetima primijene diferencirane porezne stope na potrošnju energenata i električne energije ovisno o poslovnoj ili neposlovnoj svrsi potrošnje, a na koje se odnosi ta direktiva, protivi nacionalni propis prema kojem nadležna tijela država članica moraju, automatski i bez iznimke, odbiti zahtjev za oslobođenje od poreza koji je podnesen u roku predviđenom nacionalnim pravom za utvrđivanje porezne obveze o kojoj je riječ, samo zbog toga što podnositelj zahtjeva nije poštovao rok utvrđen tim pravom za podnošenje takvog zahtjeva.
- 22 Kao prvo, kad je riječ o materijalnim uvjetima za oslobođenje od trošarina za energente i električnu energiju iz Direktive 2003/96, valja podsjetiti na to da je cilj te direktive, kao što to proizlazi iz njezine uvodne izjave 3., utvrditi najniže razine oporezivanja većine energenata i električne energije na razini Europske unije. Na temelju članka 5., u vezi s člankom 6. navedene direktive, te s obzirom na njezine uvodne izjave 17. i 21., države članice mogu uvesti diferencirane porezne stope, oslobođenja od poreza ili sniženje trošarina, a te su mogućnosti sastavni dio usklađenog sustava oporezivanja uspostavljenog istom direktivom (vidjeti u tom smislu presudu od 9. rujna 2021., Hauptzollamt B (Fakultativno sniženje poreza), C-100/20, EU:C:2021:716, t. 30.).
- 23 Člankom 5. Direktive 2003/96 tako se državama članicama daje mogućnost da, poštujući najniže razine oporezivanja predviđene tom direktivom i u skladu s pravom Unije, primijene diferencirane porezne stope u određenim slučajevima navedenima u tom članku, među kojima je i onaj predviđen u njegovoj četvrtoj alineji koja se odnosi na korištenje energenata i električne

energije u poslovne svrhe iz članaka 9. i 10. navedene direktive. Ta je mogućnost sastavni dio usklađenog sustava oporezivanja uspostavljenog navedenom direktivom (vidjeti u tom smislu presudu od 9. rujna 2021., Hauptzollamt B (Fakultativno sniženje poreza), C-100/20, EU:C:2021:716, t. 30.).

- 24 Iz toga slijedi da se prema gospodarskim subjektima, na koje se primjenjuje snižena stopa poreza o kojem je riječ na temelju odredbe nacionalnog prava kojom se provodi navedena mogućnost, a koji se nalaze u situaciji usporedivoj sa situacijom u kojoj su gospodarski subjekti na koje se primjenjuje standardna stopa tog poreza na temelju obvezne odredbe Direktive 2003/96, ne smije, u skladu s načelom jednakog postupanja, postupati drukčije nego prema potonjima, osim ako je takvo postupanje objektivno opravdano (vidjeti u tom smislu presudu od 9. rujna 2021., Hauptzollamt B (Fakultativno sniženje poreza), C-100/20, EU:C:2021:716, t. 31. i 32.).
- 25 Kao drugo, s obzirom na to da formalni i postupovni uvjeti koji se odnose na podnošenje zahtjeva za oslobođenje od poreza na energente ili električnu energiju, koji se temelje na nacionalnom propisu kojim se provodi mogućnost predviđena u članku 5. četvrtoj alineji Direktive 2003/96, nisu propisani ni tom direktivom ni drugim pravnim aktom Unije, u nadležnosti je nacionalnog pravnog poretka svake države članice da propiše te uvjete, na temelju načela postupovne autonomije država članica, pod uvjetom da oni ipak nisu nepovoljniji od onih koji uređuju slične situacije u nacionalnom pravu (načelo ekvivalentnosti) i da u praksi ne onemogućavaju ili pretjerano otežavaju ostvarivanje prava koja su dodijeljena pravnim poretkom Unije (načelo djelotvornosti) (vidjeti po analogiji presudu od 9. rujna 2021. GE Auto Service Leasing, C-294/20, EU:C:2021:723, t. 59.).
- 26 Isto vrijedi, konkretno, za određivanje rokova za ostvarivanje tih prava, osobito zastarnih i prekluzivnih rokova. Naime, ustaljena je sudska praksa da određivanje razumnih prekluzivnih rokova predstavlja primjenu temeljnog načela pravne sigurnosti, čiji je cilj zajamčiti predvidljivost situacija i pravnih odnosa te osobito zahtjeva da se situacija poreznog obveznika, uzimajući u obzir njegova prava i obveze u odnosu na poreznu upravu, ne može unedogled dovoditi u pitanje (vidjeti u tom smislu presude od 21. lipnja 2012., Elsacom, C-294/11, EU:C:2012:382, t. 29. i od 14. listopada 2021., Finanzamt N i Finanzamt G (Priopćavanje pripisivanja), C-45/20 i C-46/20, EU:C:2021:852, t. 59. i navedenu sudsку praksu).
- 27 Međutim, ti rokovi moraju se jednakom primjenjivati na prava u poreznim pitanjima koja se temelje na nacionalnom pravu i na ona, slična, koja se temelje na pravu Unije, ali u praksi ne smiju onemogućiti ili pretjerano otežati ostvarivanje predmetnog prava (vidjeti u tom smislu presudu od 30. travnja 2020., CTT – Correios de Portugal, C-661/18, EU:C:2020:335, t. 59. i navedenu sudsку praksu).
- 28 Poštovanje zahtjeva koji proizlaze iz načela ekvivalentnosti i djelotvornosti kad je riječ konkretno o prekluzivnim i zastarnim rokovima mora se razmotriti vodeći računa o mjestu tih nacionalnih pravila koja utvrđuju te rokove u cijelokupnom postupku, tijeku navedenog postupka i posebnostima tih pravila pred različitim nacionalnim tijelima (vidjeti u tom smislu presudu od 14. listopada 2020., Valoris, C-677/19, EU:C:2020:825, t. 22. i navedenu sudsку praksu).
- 29 U tim okolnostima, iako istek takvih rokova po definiciji dovodi do djelomičnog ili potpunog odbijanja podnesenog pravnog sredstva, oni ne čine praktično nemogućim ili pretjerano otežanim ostvarivanje prava dodijeljenih pravnim poretkom Unije (presuda od 21. listopada 2021., Wilo Salmson France, C-80/20, EU:C:2021:870, t. 95. i navedena sudska praksa).

- 30 U ovom slučaju, propis o kojem je riječ u glavnom postupku predviđa, s jedne strane, rok od godinu dana za utvrđivanje porezne obveze poreza na energiju, koji započinje istekom kalendarske godine u kojoj je ta porezna obveza nastala. U slučaju poreznog nadzora, taj rok ne ističe do datuma na koji porezna rješenja izdana nakon tog nadzora postanu konačna. S druge strane, tim se propisom predviđa rok za podnošenje zahtjeva za oslobođenje od poreza nadležnim nacionalnim tijelima koji ima isto trajanje i, *prima facie*, koji započinje teći od istog trenutka kao i rok za utvrđivanje porezne obveze. Istek roka za podnošenje tog zahtjeva automatski i bez iznimke dovodi do odbijanja navedenog zahtjeva, čak i ako rok za utvrđivanje porezne obveze još nije istekao zbog zastoja, prekida ili produljenja koje se može primijeniti na taj rok.
- 31 Doista, načelu djelotvornosti protivi se nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku ako taj propis treba tumačiti na način da nepoštovanje roka za podnošenje zahtjeva za oslobođenje od poreza automatski i bez iznimke dovodi do odbijanja tog zahtjeva, čak i kada rok za utvrđivanje predmetne porezne obveze, koji ima isto trajanje i koji počinje teći istog trenutka kao i rok za podnošenje zahtjeva i koji može zastati, prestati ili se produljiti, još nije istekao, među ostalim, zbog poreznog nadzora koji se provodi nad podnositeljem zahtjeva. Naime, u tom slučaju takav propis može, neovisno o okolnostima predmetnog slučaja, lišiti poreznog obveznika njegova prava na oslobođenje, iako je država članica o kojoj je riječ odlučila zajamčiti to pravo gospodarskim subjektima na svojem državnom području.
- 32 Ta su utvrđenja potkrijepljena načelom proporcionalnosti, kao općim načelom prava Unije čije tumačenje traži sud koji je uputio zahtjev, a koje nacionalne odredbe kojima se provodi pravo Unije također moraju poštovati (vidjeti u tom smislu presude od 13. srpnja 2017., Vakarų Baltijos laivų statykla, C-151/16, EU:C:2017:537, t. 45., od 9. rujna 2021., Hauptzollamt B (Fakultativno sniženje poreza), C-100/20, EU:C:2021:716, t. 31. i od 30. lipnja 2022., ARVI ir ko, C-56/21, EU:C:2022:509, t. 34.). To načelo nalaže državama članicama da se koriste sredstvima koja, iako omogućuju učinkovito ostvarivanje cilja nacionalnog propisa, u najmanjoj mogućoj mjeri utječu na načela utvrđena zakonodavstvom Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 14. listopada 2021., Finanzamt N i Finanzamt G (Priopćavanje pripisivanja), C-45/20 i C-46/20, EU:C:2021:852, t. 62. i navedenu sudsku praksu).
- 33 Sud je već utvrdio da je nacionalni propis koji, u općem zastarnom roku od 5 godina, sprečava poreznog obveznika koji je propustio zatražiti odbitak ulaznog PDV-a da ispravi svoju prijavu PDV-a za razdoblja koja su već bila predmet poreznog nadzora, čime taj porezni obveznik gubi pravo na odbitak, uzimajući u obzir važno mjesto koje u sustavu PDV-a pripada pravu na odbitak, neproporcionalan cilju koji se nastoji ostvariti nacionalnim propisom u slučaju u kojem nisu utvrđene nikakva utaja ni šteta za državni proračun (presuda od 26. travnja 2018. Zabrus Siret, C-81/17, EU:C:2018:283, t. 51.). Ta ocjena vrijedi, *mutatis mutandis*, za propis poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku.
- 34 Budući da iz okolnosti poput onih iz točke 30. ove presude ne proizlazi da prihvaćanje zahtjeva za oslobođenje ili smanjenje poreza koji je podnesen nakon isteka roka za podnošenje takvog zahtjeva, ali uz poštovanje roka za utvrđivanje predmetne porezne obveze, nije u skladu s načelom pravne sigurnosti te uzimajući u obzir opću strukturu i cilj Direktive 2003/96 koji se temelje na načelu prema kojem se energenti oporezuju s obzirom na svoju stvarnu uporabu (presuda od 2. lipnja 2016. ROZ-ŠWIT, C-418/14, EU:C:2016:400, t. 33.), valja smatrati da se načelu proporcionalnosti također protivi nacionalni propis poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, kada nema sumnje u to koja je stvarna uporaba energetika.

- 35 S obzirom na sve prethodno navedeno, na upućeno pitanje valja odgovoriti tako da načelo djelotvornosti i načelo proporcionalnosti, kao opća načela prava Unije, treba tumačiti na način da im se, u okviru provedbe odredbe poput one iz članka 5. četvrte alineje Direktive 2003/96, kojom se državama članicama dopušta da pod određenim uvjetima primijene diferencirane porezne stope na potrošnju energenata i električne energije ovisno o poslovnoj ili neposlovnoj svrsi potrošnje, a na koje se odnosi ta direktiva, protivi nacionalni propis prema kojem nadležna tijela država članica moraju, automatski i bez iznimke, odbiti zahtjev za oslobođenje od poreza koji je podnesen u roku predviđenom nacionalnim pravom za utvrđivanje porezne obveze o kojoj je riječ, samo zbog toga što podnositelj zahtijeva nije poštovao rok utvrđen tim pravom za podnošenje takvog zahtjeva.

Troškovi

- 36 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je суду da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vijeće) odlučuje:

Načelo djelotvornosti i načelo proporcionalnosti, kao opća načela prava Unije,

treba tumačiti na način da im se:

u okviru provedbe odredbe poput one iz članka 5. četvrte alineje Direktive Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije, kojom se državama članicama dopušta da pod određenim uvjetima primijene diferencirane porezne stope na potrošnju energenata i električne energije ovisno o poslovnoj ili neposlovnoj svrsi potrošnje, a na koje se odnosi ta direktiva, protivi nacionalni propis prema kojem nadležna tijela država članica moraju, automatski i bez iznimke, odbiti zahtjev za oslobođenje od poreza koji je podnesen u roku predviđenom nacionalnim pravom za utvrđivanje porezne obveze o kojoj je riječ, samo zbog toga što podnositelj zahtijeva nije poštovao rok utvrđen tim pravom za podnošenje takvog zahtjeva.

Potpisi